

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, odbor sociálních věcí, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2005, č.j. KUOK/15572/04/OSV-DS/7025/SD-316, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 9. 2009, č. j. 38 Cad 4/2005 - 40,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 9. 2009, č. j. 38 Cad 4/2005 - 40, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Ostravě, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o ustanovení advokáta. Soud si od žalobce vyžádal potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, žalobce jej však řádně nevyplnil. Z potvrzení není zřejmé, zda je žalobce zaměstnaný, zda pobírá nějaké sociální dávky či zda má nějaký majetek. Za nepravdivé považoval soud údaje o výdělkových a majetkových poměrech manželky žalobce. Z vlastní činnosti zjistil, že manželka, se kterou žalobce žije ve společné domácnosti, je poživatelkou invalidního důchodu. Jediné, co žalobce vyplnil, byl údaj o osobním majetku, kde uvedl, že je spoluvlastníkem rodinného domku. Žalobce tak jednoznačně neprokázal své osobní, majetkové a výdělkové poměry, čímž soudu znemožnil posoudit, zda zákonem stanovené podmínky pro ustanovení zástupce splňuje či nikoli. Pod usnesením je podepsána M. N., soudní tajemnice.

Usnesení krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, ve které odkázal na několik rozhodnutí Nejvyššího správního soudu s tím, že krajský soud právní názory a závazné pokyny tohoto soudu nerespektuje. Současně požádal, aby mu byl ustanoven advokát Mgr. František Drlík.

Podle § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Po zvážení výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě je zmatečné. Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odst. 2 platí v takovém případě stát.

Jak vyplývá z výše citovaného ustanovení, má pravomoc k vydání rozhodnutí o ustanovení zástupce předseda senátu. Ten může podle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, pověřit justiční čekatele a soudní tajemníky, aby ve věcech projednávaných ve správním soudnictví samostatně vykonávali jednoduché úkony příslušející podle zákonů o soudním řízení předsedovi senátu. Uvedené ustanovení uvádí taxativní výčet těchto úkonů. Jsou jimi: a) sepisování jednoduchých podání, včetně návrhů, b) vyřizování dožádání v jednoduchých věcech s výjimkou dožádání ve styku s cizinou, c) úkony při odstraňování vad podání, zejména výzvy k odstranění konkrétních vad a upozornění na následky spojené s jejich neodstraněním, d) úkony při přípravě jednání, e) doručení stejnopisu žaloby žalovanému a osobám zúčastněným na řízení, uložení žalovanému nebo jiným osobám anebo úřadům předložit ve stanovené lhůtě správní spisy a své vyjádření k žalobě nebo stanovisko k věci, f) vyrozumění osob, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, o probíhajícím řízení, poučení těchto osob o jejich právech a výzvy těmto osobám k oznámení, zda budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, g) zjišťování pobytu žalobce v řízení ve věcech azylu a h) vydávání úředních opisů, výpisů nebo potvrzení.

Ve výčtu úkonů, jež může vykonávat z pověření předsedy senátu soudní tajemnice, není uvedeno rozhodování o ustanovení zástupce účastníku pro řízení o kasační stížnosti. Takovéto rozhodnutí přitom nelze zahrnout ani pod úkony při odstraňování vad podání, neboť absence povinného právního zastoupení není svojí povahou vadou podání odstranitelnou postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s., ale nedostatkem podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Pravomoc tajemnice k vydání rozhodnutí nelze dovodit ani z ustanovení § 10 odst. 3 písm. i) zák. č. 121/2008 Sb., neboť toto ustanovení se vztahuje výhradně na vyšší soudní úředníky a přeneseně též na asistenty soudce. V daném případě však rozhodnutí o ustanovení zástupce bylo soudní tajemnicí Krajského soudu v Ostravě vydáno. Soud tak byl při rozhodování ve věci nesprávně obsazen, což zakládá zmatečnost podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Ke zmatečnosti rozhodnutí přihlíží Nejvyšší správní soud na základě § 109 odst. 3 s. ř. s. z úřední povinnosti. V dalším se proto již nemohl zabývat námitkami uplatněnými stěžovatelem v kasační stížnosti. Z důvodu zmatečnosti Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem soudu tak, že rozhodnutí o ustanovení zástupce stěžovateli S. M. pro řízení o kasační stížnosti vydá předseda senátu příslušný podle rozvrhu práce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 24. března 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu